

NAUJIENOS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VII LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ
Periodical Division
Washington, D. C. 20540
LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXII

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Penktadienis, — Friday, December 30, 1977

Nr. 306

PREZIDENTAS CARTER ISVYKO 9 DIENOMS

CARTER ATLEIDO BURNS IS FEDERALINIO REZERVŲ BANKO VALDYTOJO PAREIGŲ

Nauju valdytoju paskyrė savo draugą ir
biznierių G. William Miller

WASHINGTON, D. C. — Prezidentas Carteris, ketvirtadienį prieš išskrisdamas ilgon ir tolimon kelionėn, atleido iš Federalinio Rezervų Banko valdytojo pareigų 73 metų amžiaus Arthur Burns. Nauju šio svarbaus ir galingo banko valdytoju prezidentas paskyrė seną savo draugą G. William Miller, Paaiškėjo, kad paskutiniu metu prezidentas Carter buvo nepatenkintas Federalinio Rezervų Banko valdytojo paskelbtomis patvarkymais. Labiausiai prezidentui nepatiko Amerikos dolerio nuvertinimas Vokietijos ir Japonijos biržose. Valdytojas Burns buvo prižadėjęs prezidentui sutvarkyti dolerio vertės reikala, bet jo nesutvarkė. Jis nesirijo imtis griežtesnių priemonių.

Nori pertvarkyti
finansinius įstatymus

Prezidentas vakar pareiškė laikraščininkams, kad jis nepatenkintas dabartiniu federalinių įstatymu, tvarkančiu krašto finansus ir duodančiu Federalinio Rezervų Bankui labai didelę galia. Prezidentas jau anksčiau siūlė imtis priemonių dolerio vertės sustabdymui, neleisti jai kristi Japonijoje ir Vokietijoje, bet rezervų valdytojas nesėmė jokių priemonių. Valdytojas Burns buvo nuomonės, kad tikslai teigiamas biudžetas gali sustabdyti dolerio nuvertinimą. Šiomis dienomis paaiškėjo, kad JAV prekybos biudžetas bus labai neigytas. Skirtumas tarp perkamų ir paroduamų prekių buvo 29 milijonai dolerių. Didžiausias išlaidas daro Vokietijoje. Formoje ir Pacifike laikomos karo jėgos. Prezidentas ir naujas rezervas banko valdytojas imsis priemonių dolerio vertei ginti. Prezidentas savo kelionėje bandys aiškinti reikala išlaikyti dolerį reikalingoje tarptautinėje aukštumoje.

Rusai gamins
neutrono bombą

MASKVA, Rusija. — Jeigu JAV nepasizadės negaminti daugiau neutrono bombų, tai Sovietų Sąjunga pradės jas gaminti, — pareiškė mokslininkas Valilijus Jermolinovas. Jis nepajėgė paaiškinti, kodėl rusai būtinai turi leisti nepaprastai didelės suris neutrono bombai gaminti, bet vėliau pasiaiškino, kad ją vis dėlto gamins, nes maršalas Brežnevus taip pareiškė. Jeigu Brežnevus pareiškė, kad neutrono bomba bus gaminama, tai ji bus ir gaminama, baigė mokslininkas Jermolinovas.

Italijos komunistai
smurtu sieks valdžios

ROMA. — Pradėjus didėti politiniam smurtui trečiadienį Romoje graži saulėtą dieną gatvė buvo nušautas tūlas Angelo Pistole si, 31, atpažintas kaip vienas iš neofasistų. Jis buvo nušautas belipant į automobilį važiuoti į darbą.

Siltesnis
Saulė teka 7:17, leidžiasi 4:27

Demokratai gaus
naują pirmininką

Prezidentas Carter, prieš išskrisdamas užsienon, pareiškė, kad jis pasitūlys pietiet John C. White demokratų partijos pirmininko pareigoms. Iki šio meto demokratų buvo pirmininkais šiauriečiai, biznieriai ir prekybininkai. Prezidentui atrodo, kad verta skirti pietietį toms svarbioms pareigoms. Dabartinis pirmininkas Robert Strauss patarė demokratams pasirinkti White pirmininko pareigoms. Savo laiku jis buvo geras John Connally draugas. Galimas daiktas, kad jis gali įtikinti buvusį finansų sekretorių grįžti į demokratų partijos eiles. Demokratams tai būtų didelis laimėjimas, nes dar ir šiandien Texas valstijoje Connally įtaka yra labai didelė. Jis artimai pažįsta partijos veikėjus ir biznierių.

Japonija ginkluojasi

TOKIO. — Japonijos nacionalinė apsaugos taryba praėjusį trečiadienį nutarė įsigyti net šimtą U. S. F-15 kariškų puolamųjų lėktuvų ir 45 antisubmarininių (kovai su povandeniniais narais) lėktuvų U. S. P-3 C kurie japonams kaštuos \$4,55 milijonus. Tie lėktuvai perkami iš JAV, pradedant nuo ateinančio balandžio mėnesio per 10 ar 11 metų. Lėktuvų dalis bus gatavai pastatyti JAV-bas, kitą dalį dalinai baigti JAV-bes ir į Japoniją pristatyti dalimis ten baigti ir sustatyti, dar kiti visiškai pastatyti Japonijoje.

Etiopija bombarduoja
SSSR ir JAV lėktuvais

MOGADISU. — Trečiadienio pranešimu, Somalią kaltina Etiopija, kad ji Sovietų ir Amerikos gamybos lėktuvais pažeidė oro puolimus šiaurinėje Somaliijoje, kur buvo numušti šeši Sovietų ir Amerikos lėktuvai. Etiopijos lėktuvams bombarduojant šiaurinę Somalijos sostinės Hargeisa miestuką, trys vaikai užmušti ir mažiausiai 13 civilių sužeista. Iš šių Amerikos ir sovietų statybos MIG-21 ir F-5 kariškų lėktuvų trys buvo numušti prie Boramą, vakarus nuo Burgeisa. Ankstyvesniu Mogadišo radijo pranešimu, viršum Berbera numušti penki F-15 lėktuvai.

Prezidento patarėjas Zbigniew Brzezinski kartu su prezidentu Carteriu išskrido į Varšuvą, kad galėtų su Lenkijos komunistais pakalbėti lenkiškai.

Pistolei — aistringai krautinis dešiniųjų italų Socialinio Sąjūdžio partijos narys, buvo kaltinamas praeituose Romos rinkimuose dalyvavęs vieno komunistų aktyvistų užmušime.

Kairiųjų miesto partizanų komunistų organizacija "Randonji Brigada" pasiskelbė esanti atsakinga už "fasisto koriko" nušovimą.

Romoje platinamas reikalavimas griežtos valdžios, įskaitant ir komunistus.

Prezidentas Jimmy Carter, žmonos ir kelių patarėjų lydimas, ketvirtadienį išskrido į Lenkiją, kad galėtų pasitarti su lenkiais klausimais, Lenkai nori gauti ilgamečių paskolų iš Amerikos. Iš Lenkijos prezidentas skris į Saudi Arabiją ir Iraną.

IZRAELIO PARLAMENTAS PRITARIA BEGINO PADARYTOMS NUOLAIMOMS

Sadatas ir toliau reikalauja, kad Izraelio
karo jėgos pasitrauktų iš Samarijos

JERUZALĖ, Izraelis. — Izraelio parlamentas, išklauses premjero Begino padarytų nuolaidų Izraelio pasitarime, sutiko patvirtinti Izraelio vyriausybės paartas nuolaidas, kad tiktai būtų pasirašyta taika su Egiptu. Izraelio gyventojams jau pradeda įgyti pasiporušimai karui ir jie nori taikiai pagyventi ir pasidžiaugti savo darbo vaisiais. Opozicijos atstovai pasisakė prieš labai dideles nuolaidas, negaunant nieko iš Egipto. Izraelio premjeras pareiškė, kad Izraelis gauna taiką, o už tasak egiptiečiams atiduoda Egipto valdytas žemes.

Sadatas nenori klausyti
apie Begino planą

KAIRAS, Egiptas. — Egipto prezidentas Sadatas pakartotinai pareiškė, kad nenori ir klausyti apie premjero Begino kažko trijų valstybių "kombinaciją" Samarijai valdyti. Pasirašant taikos sutartį, Izraelio karo jėgos privalo pasitraukti iš visos Samarijos Kol izraelių užimtoje žemėje stovės bent vienas Izraelio karys, tai negali būti kalbos apie taiką. Samarija, kaip žinome, valdė Jordanijos karaliaus. Šį klausimą spres Izraelis ir Jordanija, bet ne Egiptas, nors Egipto prezidentas gana garsiai kalba apie kitų arabų žemes. Tai naudinga prezidento prestižui arabų tarpe.

Soares sudarys
naują kabinetą

LISABONA, Portugalija. — Portugalijos prezidentas Eanes, išsikabėjęs su Portugalijos politinėmis partijomis, nutarė praklausti socialistų partijos vadą Mario Soares sudaryti naują kabinetą. Prezidentas patarė jam sudaryti naują koaliciją, kuri sudarytų sąlygas praversti jo pasiūlytą ekonominę programą visam kraštui. Prezidentas jam patarė tartis su kairiais socialistais, jeigu jam truks kelių balsų parlamente. Jeigu tokios koalicijos Soares negalėtų sudaryti, tai tada tektų paleisti dabartinį Portugalijos parlamentą.

TARSIS VARŠUVOJE, SAUDI ARABIJOJE, TEHERANE, NEW DEHLI IR KITUR

Nori aptvarkyti ekonominius ir prekybos
reikalus su keliomis valstybėmis

WASHINGTON, D. C. — Prezidentas Carter, žmonos Rosalyn ir kelių patarėjų lydimas, ketvirtadienį išskrido 9 dienų kelionėn. Jis planuoja aplankyti 6 valstybes ir tartis su minėtų kraštų valdovais įvairiais ekonominiais ir prekybos reikalais.

Portugalija premjera
pašalina ir vėl prašo

LISABONA. — Prieš mėnesį laiko pašalinta pirmą kartą po 50 metų laisvai išrinktos valdžios Portugalijos ministerį pirmininką Mario Soares prezidentas Antonio Ramalho Eanes trečiadienį vėl pasikvietęs paprašė sudaryti naują, antrą administraciją. Portugalijos žinių agentūros ANOP žiniomis, drauge (su Soares) pas prezidentą į pasitarimą pakviestas ir Mario Firmiano Miguel, buvęs krašto apsaugos ministris pirmajame Soares kabinete.

Stebėtojai spėja, kad Miguel, nepriklausomas armijos kariuomenės, pernai patapęs socialistu, bet turįs apskiai rėmėjų ne partijoje, turės vadovaujančią rolę naujojoje vyriausybėje.

Soares, kurio socialistų partija yra skaitlingiausia parlamente, per 16 mėnesių pirmininkavo mažumos valdžiai, kol dešinieji, centristai ir komunistai su sitarę parlamente sudarė balsų daugumą nepasitiekėjimui išreikšti.

Čilė linksta grįžti
demokratijos tvarkon

SANTIAGO. — Čilės valdžios kontrolieriaus įstaiga atmetė kaip "nelegalų" valdžios dekretą, skelbiantį ateinančių sausio mėnesį visos tautos atsiklausimą (referendumą) ar tauta remia prezidento Augusto Pinocheto kariškį remiamą valdžią. Atmetimas sudaro keblumų sausio 1 dieną paskelbtam referendumui, nors Pinochet pareiškė, kad jis tačiau balsavimus praves.

General kontrolierius Hector Humeros referendumą atmetė pamatuodamas, kad dekretu nėra pasirašę visi 4 karininkai, kariškos džuntos nariai, kurie dabar valdo Čilę.

Netrukus buvo paskelbta, kad kontrolieriaus pareigas iš Humeros perims Darbo ministeris Sergio Fernandez.

Prezidentas Pinochet nori atsiklausti ar tauta pritaria valdžiai, kurią Juntinės Tautos pasmerkė dėl žmonių teisių laužymo.

Palestiniečiai nenori
autonomijos

JERUZALĖ, Izraelis. — Samarijoje ir Gazoje gyvenantieji arabai pareiškė, kad autonomija, kurią pasiūlė Izraelio premjeras, jiems visai neberūpi. Autonomijos jie nesiekė ir nesirenčia ją pasinaudoti net ir tuo at-

Penktadienio rytą prezidentas Carter tarsis su Edwardu Gierku, lenkų komunistų partijos pirmuoju sekretorium. Prezidentas pasimatys su keliais lenkų ūkio specialistais, kad galėtų aptarti galimybes dar kartą padėti dabartinei lenkų vyriausybei. Lenkai yra užpirkę įvairių prekių ir mašinų Amerikoje ir kitose Vakarų Europos valstybėse, bet komunistinė valdžia nori daugiau paramos ir paskolų. Gierkas važinėjo į Vatikaną, prašydamas popiežių padėti pareipti Lenkijos katalikų dabartinės vyriausybės pusėn. Gierkas skundėsi, kad Lenkijos katalikai nebendradarbiauja su dabartine vyriausybe, o katalikai skundėsi, kad komunistinė Lenkijos vyriausybė nerespektuoja pagrindinių žmogaus teisių ir neleidžia lenkams laisvai tikėti savo dvasiškais ir katalikų bažnyčia. Gierkas mano, kad didesnės paskolos pataisys ekonominę Lenkijos būklę ir išvengs darbininkų protestų.

Iš Lenkijos prezidentas rengia si skristi tiesiai į Rydą, Saudi Arabijos sostinę, kur nori aptarti ekonominius reikalus su galingu Artimųjų Rytų valdovu. Saudi Arabijos karalius gali paveikti degalus gaminančias valstybes, kad jos kiekvieną pavasarį ir rudenį neketų aliejaus kontrolieriaus įstaiga atmetė kaip "nelegalų" valdžios dekretą, skelbiantį ateinančių sausio mėnesį visos tautos atsiklausimą (referendumą) ar tauta remia prezidento Augusto Pinocheto kariškį remiamą valdžią. Atmetimas sudaro keblumų sausio 1 dieną paskelbtam referendumui, nors Pinochet pareiškė, kad jis tačiau balsavimus praves.

Iš Saudi Arabijos prezidentas planuoja skristi tiesiai į Iraną, kur tikisi dar kartą aptarti abiejų valstybių santykius. Prezidentas jau buvo aptaręs su Iranu šachu bendrus Artimųjų Rytų gynybos planus Irano šachas mano, jis, amerikiečių padedamas pajėgs tai padaryti. Sovietų vyriausybė labai nori įkelti koją į Artimuosius Rytus, bet iki šio meto nėkur jai nepavyko. Ji buvo įsikūrusi laivyno bazė A'ek sandrijoje ir Somaliroje, bet iš Egipto rusai jau seniai buvo išprašyti, o iš Somalijos paskutiniai sovietų laivai išplaukė šiomis dienomis.

Iš Irano, prezidentas rengia si skristi tiesiai į Indiją. Jis nori išsikabėti su dabartiniu premjeru. Vėliau sustos Italijoje ir Belgijoje.

Jeigu, jeigu jiems būtų autonomija pasiūlyta. Minėtų kraštų arabai norėtų gyventi Palestinos valstybėje, apie kurios įsteigimą vis dažniau kalbama.

LINKSMŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲŲ METŲ
LINKIME VISIEMS NAUJIENŲ
PRENUMERATORIAMS, SKAITYTOJAMS,
BENDRADARBIAMS IR VISIEMS GEROS
VALIOS ŽMONEMS.

NAUJIENOS

Socialinis draudimas ir aprūpinimas

Redaguoja PRANAS ŠULAS

II metai Gruodžio 30, 1977 Nr. 35(40)
Klausimus ir medžiagą siųsti: 4436 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60632

VISUŠIO SKYRELIO SKAITYTOJUS SVEIKINU KALE-
DŲ SVENČIŲ IR NAUJŲ 1978 METŲ PROGA, LINKĖDA-
MAS VISIEMS GEROS SVEIKATOS, ILGO AMŽIAUS IR
SEKMES!

Jūsų PRANAS ŠULAS

PASALPOS LAUKIANČIOMS MOTINOMS IR VYRESNIO MIZ. ŽMONĖMS KANADOJE

Pagal naujai priimtą Kana-
dos darbo įstatymą, mokama
15 savaičių pašalpa laukian-
čiom motinoms ir speciali pa-
šalpa (vienkartinė trijų savai-
čių pašalpa) sulaukusioms 65
metus amžiaus.

Bedarbio pašalpos draudi-
mo mokėstis bei darbo rūšys,
kurios yra apdraustos, lieka
tos pačios, kaip ir buvo aus-
čiau.

"Unemployment Insurance
Commission ir "Department
of Manpower" and Immigra-
tion" Kanados įstaigos susi-
jungė ir vadinasi nauju vardu
"Canada Employment and Im-
migration Commission."

Pakolkas bedarbius aptar-
naus Kanados vietinės Unem-
ployment Insurance" įstaigos
arba "Canada Manpower"
centrai. Kai jos susijungs į
vieną įstaigą, naujas pavadi-
nimas bus: "Canada Employ-
ment Center" pr. fab.

SEIMYNNIAI GINČAI IR ISTATYMDAVYSTĖ

ALBANY. New York valsti-
jos legislatura svarsto valsti-
mo projektą tikslu teismo ke-
liu apkaltinti vedusius vyrus,
kurie sumušė savo žmonas.

Vienas ist. projektas numa-
to šias bylas perkelti į krimi-
nalinį teismą. Iki šiol šios by-
los buvo sprendžiamos šeimos
teisme ir kaltinamasis buvo
baudžiamas labai lengvomis
bausmėmis. Dažnai teismas
apsiribodavo patarimu vedu-
siems susitaikyti.

Antras ist. projektas numa-
to, kad žmona palikusi vyrą su
mušimo išdavoje, neturėtų būti
ieškoma kalta dėl vertybių su-
laužymo. Būdamą pripažinta
kalta, ji netenka teisės į vai-
kų globą ir gauti alimentų.

Dar numatyta viena prie-
monė, būtent, patraukti teis-
mo atsakomybėn tuos vyrus,
kurie išprievartauja savo žmo-
nas. Iki šiol įstatymdavystė ne-
matė šiame reikale nusikalsta-
mo veiksmo. Atvirkščiai, pa-
gal tradiciją, buvo reikalau-
jama, kad žmona lytiniuose
santykiuose pilnai priklausytų
vyrui, net ir tuose atvejuose,
kada žmona atskirai gyvena.

Kiekvienais metais New Yor-
ko valstijoje šeimos teismai
gauna apie 7.000 skundų, ku-
riuos moterys apkaltina pa-
metusius jas vyrus ir jų išpie-
ravimu.

Policija mano, kad tokių at-
sitikimų yra žymiai daugiau,
bet daugelis moterų nedrįsta
kreiptis į teismų institucijas.

MAŽINA POILSIN IŠEJIMO AMŽIŲ EUROPOJE

Šių metų pradžioje Prancū-
zijos valdžia išleido įstatymą,
leidžiantį darbininkui išeiti
poilsin nuo 60 metų amžiaus
ir gauti pilną pensiją.

Italijoje, kur poilsin darbi-
ninkai gali jau dabar išeiti
nuo 60 metų amžiaus, dabar
įstatymo keliu amžiaus suma-
žintas iki 55 metų. Tai vietos
darbo unijos, projektas.

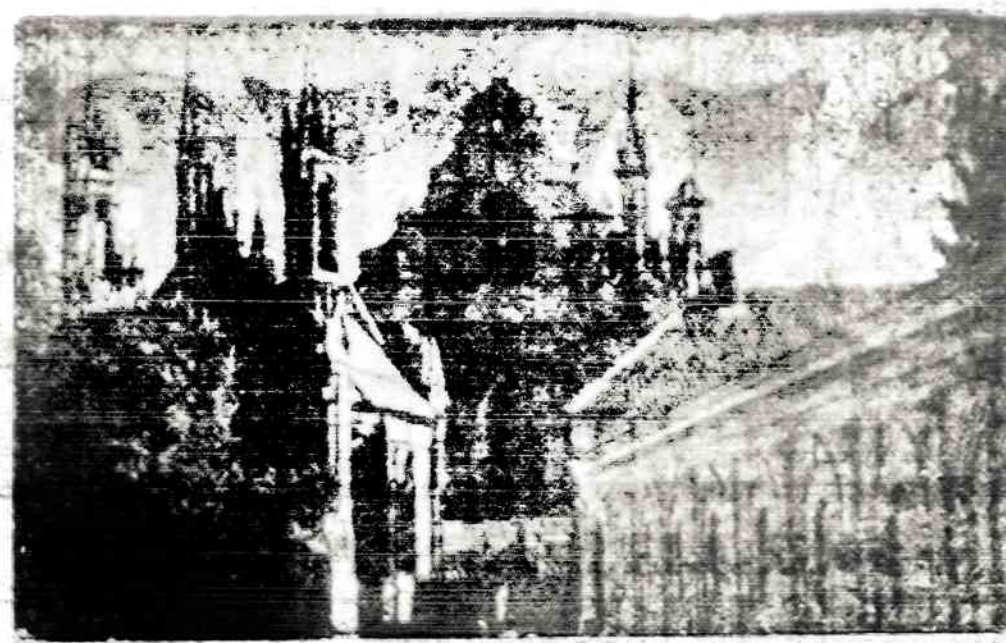
Vak. Europoje, Olandijoje,
Ispanijoje ir Kaikuriose Skan-
dinavijos valstybėse poilsin
išėjimo amžiaus yra 65 m., bet
einama įstatymo keliu to am-
žiaus ribos sumažinimo.

Poilsin išėjimo amžiaus ri-
bos sumažinimu siekiama aprū-
pinti darbus jaunesnio am-
žiaus bedarbius ir prieauglį.

BAIGIASI TERMINAS VYR. AMŽIAUS ŽMONĖMS PASALPOMS GAUTI

Illinojus Mokesčių Depar-
tamentas (Department of Re-
venue) praneša, kad vyresnio
amžiaus žmonės ir nedarbingi
asmenys, norį gauti pinigines
pašalpas ar mokesčines leng-
vatas turi paskubėti tuo reika-
lu užpildyti specialias formas.
(Form IL-1363) už 1972-76
metus. Formų padavimo ter-
minas — 1977 m. gruodžio 31
d. (pašto štampos).

Senjorai įsigykite III. formą
1363 ir ją užpildykite, kad
gautumėte moks. lengvatas
už 1971 metų Formą reikia
pasiųsti iki š. m. gruodžio 31
d. Po nurodytos datos seni-
orai legalės formas pildyti tik
už 1977 metus laike 12 mėne-
sių. Kam reiktų pagalbos tas
formas pildant, galite kreip-
tis ir LB Soc. klubo reikalų
vedėją A. Cepulį, 3548 So.

Vilniaus Sv. Onos ir Bernardinų bažnyčios

Emerald Av., Chicago, Ill. Tel.
LA 13-1387.

TURĖTŲ BŪTI PADIDINTOS SOC. SEC. PENSIJOS

Kaip visi žinome, daugeliui
darbininkų bei tarnautojų, ku-
rie dirba pramonės, prekybos
įmonėse ir įstaigose bei val-
džios aparate pastaruoju me-
tu padidinti uždarbiai-algos.
Todel jau būtų laikas padidinti
SOC. SEC. pensijas. Visi
asmenys, kurie gauna mažas
pensijas turėtų rasyti savo
senatoriams bei kongresma-
nams reikalavimus, kad jie
pakeistų Soc. Sec. įstatymą la-
prasme, kad atitinkamu pro-
centu padidintų pensijas. Pvz.
federaliniai tarnautojai jau
gauna 7½ proc. algų padidini-
mą, o senatoriai bei kongres-
manai pasididino dar dau-
giau savo algas (bene po 10-
000 dol.). Kodėl jie pensini-
kus užmiršo?... George V.

PASKIRTOS LĖSOS VYR. AMŽIAUS ŽMONIŲ PARAMAI

Chicagoje, 19th Wardo Hou-
sing centrui, 9730 S. Western
Ave., Chicago, Ill. paskirta
\$12,000 senjorams namų remon-
tam atlikti. Tas centras padės
vyr. amžiaus žmonėms įsigyti
baldus. Namų remontui skiria
ma kiekvienam "senjorui" iki
\$50 pašalpos.

Illinois Liuteronų Welfare
Taryba, 10340 S. Western Av.,
pakyrė 11,460 dol. pavieniems
"senjorams" namų remontui
atlikti.

JŪS KLAUSIATE, — MES ATSAKOME

Kiek aš turiu gauti pensijos?

KL. Aš gaudavau pensijos
\$286.60. Nuo liepos 1 d. pri-
dėjo 5.9%. Kiek aš turiu gau-
ti pensijos su priedu? Šian-
dien gavau čekį su priedu tik
292.90 dolerių. Man atrodo,
ka dman pernaužai pridė-
jo. O gal jie kaip kitaip skai-
čiuoja?

ATS. Pagal apskaičiavimą,
atrodo jūs turėtumėte gauti
dabar pensijos 303.60 dolerių.
Tuo reikalu užėikite į artimia-
sį Soc. Sec. įstaigą.

Kada aš galiu gauti nedarbo
kompensaciją?

KL. Prieš dvi savaites mane
atleido iš dirbtuvės, sakya-
mi, kad produkcija sumažėjo.
Kada man pradės mokėti ne-
darbo kompensaciją Chicago
valdinė įstaiga? L. K.

ATS. Jūs galite gauti nedar-
bo kompensaciją Illinois val-
stijoje, jei jūs buvote be darbo
savaitės laikotarpyje; jeigu
jums buvo išmokėta algos \$1-
000 ar daugiau per bazės
periodą, t. y. per 12 mėn.,
kurie dalinami į 4 kalendori-
nių ketvirčius, t. y. sausis —
kovas, balandis — birėlis, lie-
pos — rugsėjis ir spalio — lap-
kritis praeitų metų, tai galite
gauti šiais nietais nedarbo pa-
šalpa. Be to jums per bazės
periodą turėjo būti išmokėta
mažiausia \$275 algos, o per tą
savaitę, jūs buvote pajėgus
dirbti (ne sergas), pasirošęs
dirbti aktyviai ieškojote pilno
laiko darbo; jūs užsiregistravo-
te vietinėje valstijos darbo į-
staigoje (Employment office);
jūs turėjote užpildyti pareiš-
kimą toje darbo apdraudos į-
staigoje. Jūs turite išbūti "Wai-
ting week" laikotarpyje, kuris
tesiasi 3 papildomas savaites.
Kad gautumėte kreditą, jūs tu-
rite atlikti išvardintus pun-
ktams ir nebūt "diskvalifikuo-
tas" — dėl paties kaltės nete-
kės darbo.

Štai diskvalifikacijos prie-
žastys: jei darbo nustoja be
svarbaus pagrindo, atleistas
dėl kaltės, atsisakęs be pagrin-
do priimti jums siūlytą darbą,
jei iš kitur gavai nedarbo pa-
šalpą ar "Workmen's" kom-
pensaciją dėl laikino nedar-
bingumo.

Užpildant pareiškimą nedar-
bo kompensacijai gauti turite
turėti savo Soc. Sec. kortelę,
jei turite formas iš savo dar-
bavio, įmonės adresą ir įrody-
mą algos (W-2).
Jei dirbate neapdraustame
darbe (not profit organiza-
tion), tai ne nebandykite ies-
koti nedarbo kompensacijos.
— negausite, o kreipkitės į Soc.
Sec. įstaigą (jei neturite iš ko
gyventi) SSI pašalpai gauti.

SKAITYK PĄTS IR PAKAGALN KITUS SKAITYTI

LIETUVOS PAVERGIMO DOKUMENTAI

Surinko ir redagavo teisininkas Jonas Talalas

(Tęsinys)

Šit jau ir telegrama išsifruota (rodos, apie 4 val.).
Jos tekstas maždaug atitiko telefonu gautą tekstą.
Min. pirm. pavaduotojas p. Bizauskas, kurs pirma iš po-
sėdžio kambario buvo pasišalinęs, staiga prašneko, jog
reikia su visais Maskvos reikalavimais sutikti, nes jie
vykdant galima būtų sušvelninti. Tuoju, jis sakė, pa-
siviešti gen. Raštikį ir jam, kaip turinčiam Maskvoje
gerą vardą, kaip jos "personai gratai", pavesti sudaryti
naują Ministrų Tarybą. Apie kitu du reikalavimu dar
tekia pasikalbėti ir pasiderėti su Maskva dėl naujųjų
raudonosios armijos igulų. Šį min. Bizauskas pasiūlymą
labai parėmė min. pirm. Merkys ir min. Audėnas. Kiti
tylėjo, kiti buvo linkę pritarti. Gen. Raštikis atvyko, ro-
dos, apie 5 val. Atpasakojus trumpai bylą, vėl atgijo dis-
kusijos: sutikti ar nesutikti su Maskvos reikalavimais.
Ministrai: Musteikis ir Jokantas ir valst. kontr. Šakenis
laikėsi savo pirmąsias nuomones: nesutikti! Min. pirm.
Merkys, jo pavaduotojas Bizauskas, min. Audėnas, kar.
vadas Vitkauskas, buv. kar. vadas gen. Raštikis griež-
tai pasisakė sutikti su visais reikalavimais! Min. Masi-
liūnas ir min. Tamošaitis ne šiaip, ne taip nesiryzo. Juo-
du susvyravo, rodos, savo abiejų kolegų iš šalies paveik-
ti. Kaip matyti, lemiamos reikšmės turėjo min. Merkio
ir abiejų kar. vadų, esamo ir būsimojo, Vitkausko ir Ra-
stikio, nuomonė.

Resp. Prezidentas: Tik viena koncepcija būtų galima
padaryti: Atsistatydinti esamajai vyriausybei ir paves-
ti naują sudaryti gen. Raštikiui, kaip patikimam (Molo-
tovo žodžiais) Sovietams žmogui. Tačiau ir toji konces-
ija nieko negelbėtų, nes, atmetus kitu du jų reikalavimu,
vis tiek jis pavartotų smurtą prieš Lietuvą. Vadinasi,
noromis nenoromis visomis galimomis priemonėmis jam
pasipriešinti. Mūsų pasipriešinimo žygis, nors ir neiš-
gelbėtų Lietuvos laisvės, tačiau parodytų kaip neseniai
buvo savybėje manoma, lietuviams ir prasišaliečiams, jog
tauta nori laisvai gyventi. Min. Bizauskas gynė priešin-
gą, savo nuomonę. Esą mūsų priešinimas labai supykin-
tų Maskvą ir ji įtuzusi baisiai nuniokiotų mūsų kraštą.
Mūsų kilnūs gestai (mojus) užtrauktų žiaurų Sovietų
smūgi. Taigi, nusileisti, sutikti!

Prezidentas: Gen. Skučą ir direkt. Povylaitį atiduoti
be jokio teisės pagrindo teismui būtų lygu pripažinti
teisę prasimanytiems Molotoko kaltinimams. Gen.
Skučas, būdamas vid. reik. ministru, niekur nėra pra-
silenkęs su mūsų sutartimi duotais pažadais Maskvai ir
ėjo pareiškas Prezidento nurodyta linija. Kaip gi dabar
Prezidentas galėtų sutikti, kad jis būtų atiduotas teis-
mui nubauti. Už ką?... Bizauskas užargumentavo prie-
šais Estijos pavyzdžiu. Esą, raudonosios armijos kareiv-
vis užmušęs pasienyje estų kareivį, ir vis dėlto Estijos
vyriausybė, Sovietų spirama, turėjusi pripažinti, jog
buvęs priešingai; jog estas užmušęs raudonosios armijos
kareivį. Taigi ir mums nekaltiems reikią dabar prisiim-
ti Maskvos primetamą kaltę ir tautos gelbėjimui paau-
koti gen. Skučą ir direkt. Povylaitį. Nors p. Bizauskas ar-
gumentacija buvo naivi ir pigi, jai tačiau pritarė min.
pirm. Merkys, min. Audėnas, esam. ir buv. kar. vadai —
Vitkauskas ir gen. Raštikis. Ką jie būtų sakę, jeigu
jiems būtų tekę tapti vietoje gen. Skučo ta išperkama
auka?... Pirm. Merkys guodėsi ir kitus guodė, esą, vid.
reik. ministro ir saugumo depart. direktoriaus išdavi-
mas netaip jau baisus dalykas. Juk mūsų prokuroras —
rašys jam kaltinamąjį aktą, mūsų teismas spės
Skučio ir Povylaitio bylą, tai gali juodu lengvai nu-
bausti arba ir visai išteisinti. Tokia paguoda ramino ir
kiti, išdavimo šalininkai. Jiems neatėjo galvon, jog kal-
tinimui nėra jokio teisėto pagrindo jie tektų pramanyti
arba sutikti su melu, Maskvos pakistu.

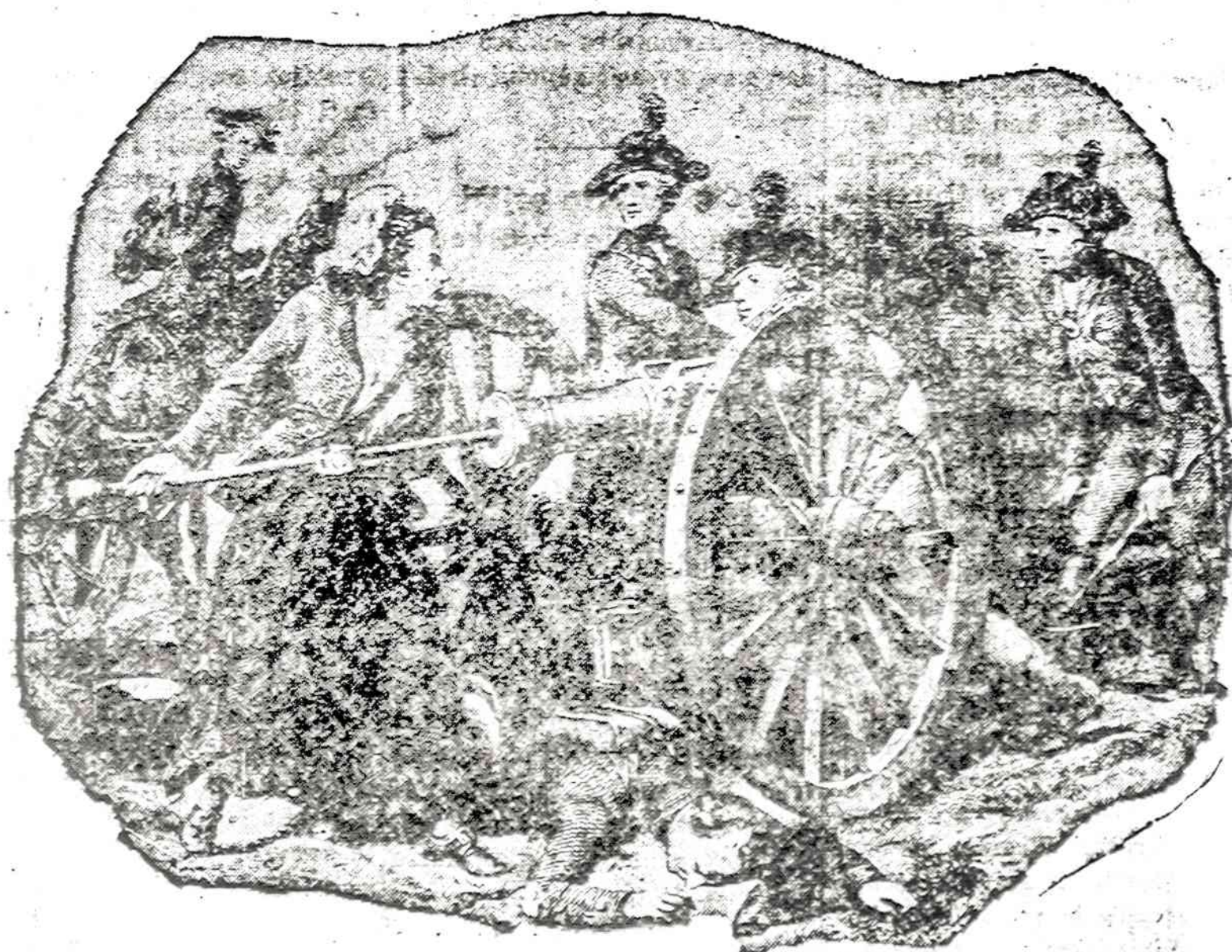
Kaip pasielgti Resp. Prezidentui, kai min. pirminin-
kas Merkys, gen. Raštikis, kandidatas naujuoju min.
pirmininku, ir esamasis kar. vadas gen. Vitkauskas, vi-
sais reikalavimais nusileidžia Maskvos smurtui? Skirti
jų vieton naujus? Nebėra laiko, nes tuoju reikia duoti
utimatumui atsakymas. Ir ką skirti?... Taip esant Prezi-
dentui teko ryžtis: teko kaip jau minėta, vis dėlto laiky-
tis savo skirtingos nuomonės. Jis pavedė gen. Raštikiui
sudaryti naują vyriausybę ir pareiškė kitų dviejų Mas-
kvos reikalavimų svarstyme nebedalyvausiąs, nors posė-
dyje pasilksiąs, pats, kaip jam Konstitucija leidžia, ar-
ba atsistatydinsiąs arba pavesiąs savo pareigas laikinai
eiti min. pirmininkui. Toks jo nusistatymas turis būti
įrašytas posėdžio protokolan. Visi posėdžio dalyviai pa-
sisakė už tai, kad Prezidentas neatsistatydintų, o tik ku-
rį laiką atostogų paimtų. Prezidento atostogomis, rodos,
buvo labai patenkinti ministrai Bizauskas ir Audėnas.

(Bus daugiau)

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIEŖOSE

2 — NAUJIEŖOS, CHICAGO 8, ILL. — Friday, December 30, 1977.

Liberation's woman.

Molly Pitcher loved her husband.
So much so, that when he went into battle
during the Revolution, she did too. Right by his side.
Then one day, while loading cannons, he was
killed by a British bullet.
Molly knew the time had come to take
stock in her country. So she picked up
where her husband left off. And when
the smoke cleared, America had a
new victory and a new heroine.
Today, when it's time to take
stock in their country, Americans
buy U.S. Savings Bonds.
When you join the Payroll

Savings Plan at work, a little is set aside from each
paycheck to buy Bonds Regularly. Automatically.
That way, you're making a real investment in
your future. And in America's, too.
So buy United States Savings Bonds.
Right from the start, it's been an equal
opportunity investment.

Take
stock
in America.

Now E Bonds pay 6% interest when held to maturity
of 5 years (4½% the first year). Loss, stolen or destroyed
Bonds can be replaced if records are provided. When
needed, Bonds can be cashed at your bank. Inter-
est subject to state or local income taxes, and fed-
tax may be deferred until redemption.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/4%
year

PAID AND
COMPOUNDED
Quarterly

OUR SAVINGS
CERTIFICATES
EARN UP TO 7 1/2%

Mutual Federal
Savings and Loan

2212 WEST CERMACK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

PETER KAZANAUSKAS, President Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon. - Fri. 9-4 Thurs. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

See us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT
TO FIT YOUR INCOME.

INSURED

JERIKO DŪDOS MASKVOJE

Ir sutriūbino izraelitų triūfą, ir sugriuvo Jeriko miesto mūrai (Jozua 5:13 — 6:20). Tai įvyko anais bibliniais laikais. Kažkaip, bet Dievo žydams pažadėjo žemėje, jiems sugrįžus iš Egipto nelaisvės, išklijojus 40 metų dykumose. Taip, tai buvo anais bibliniais laikais, kurių neįmanoma paties Dievo esmę. Bet bolševikai nebūtų bolševikai, jei jie niekindami Bibliją, neįdėdami paties Dievo esmės. Bet bolševikai nebūtų bolševikai, jei jie niekindami Bibliją, neįdėdami paties Dievo esmės. Bet bolševikai nebūtų bolševikai, jei jie niekindami Bibliją, neįdėdami paties Dievo esmės.

Paskutiniu laiku Maskvos poliniai pradėjo trūkti Jeriko triūfų garsais ne geležinės grėdos sienos mūrams griauti, kuriuos patys yra pastatę, ne Helsinkio akto paragrafams sutvirtinti, po kuriais net ašarodami savo parašus padėjo, bet priešingai — dar daugiau spausti pavergtųjų, kad greičiau galėtų juos surusinti, kad galėtų lengviau sunaikinti tremtinių valią, vienybę ir jų laisvės kovų ryžtą.

Maskvos agenteliai specialiai paruošta literatūra, pinigais ir gerai organizuota veikla skaldo visus užsienyje ir ypač Amerikoje gyvenančius lietuvius. Mūsų tarpan įvėlti visokių bendradarbiavimų žiogai pamėgdžioja Maskvoje Jeriko dūdų paleistus garsus ir sumaniai įtaiguoja okupanto kėslų nepažįstančius. Jie "moksline" spauda, paškviliais ir pornografiniais romanais ardo laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių moralę ir pasitikišimą savimi, pasitikišimą taujos ateitimi. Maskvoje pučiamų triūfų garsais norima apstulbin

ti ne tik tremtinius, bet ir pačius Ameriką ir visą laisvąjį pasaulį. Jie tuo nori palenkinti visus savo kėslams, savo reikalavimams. Štai, kaip Pietų Amerikoje išėnā dienraščiai — "El Colom-biano" ir "El Espectador" — 1977 spalio 25 d. rašo, pasiremiant korespondentų pranešimais iš Maskvos, Sovietų Sąjungos bolševikinės vyriausybės atsakymais spalio 24 d. sušauktoje spaudos konferencijoje kaltino JAV vyriausybę ir visą pasaulį, prikišdami, kad nesilaikoma pa-sirašytos 1970 m. konvencijos (Convencion de La Haya), ne-lisduodant oro "piratų" Bra-zinskų, bet kišamasi į Sovietų Sąjungos vidaus gyvenimą. Esa JAV vyriausybė kalbanti vien-o daranti kita.

Pasak "El Espectador", vis-dėlto, reikalaujant Sovietų vy-riausybės Brainskų išdavimo, Amerikos pareigūnai pareiškė, jog nelegaliai įvežti lietuviai bus ištremti. Gi dienraštis "El Colombiano" jau nurodo, kad Brazinskai bus ištremti. Vene-cuelon ir tarp eilučių aprašinė-damas spaudos konferenciją Maskvoje, duoda suprasti, jog Maskva tuos du lietuvius pabė-gėlius tikisi atsiimti iš Venecu-los. "El Colombiano" primena, kad sovietai lietuvius reikalauja ištremti tiesiai į Sovietų Sąjun-gą, kur jie būtų nubausti mirti-mi, neatsižvelgiant, kad jie baus-mę jau atliko Turkijoje, neatsi-žvelgiant, kad jie yra rusų pa-vertę Lietuvos piliečiai, bet ne Sovietų Sąjungos. — Pilie-čiai Lietuvos, kurios pavergimą JA Valstybės nepripažįsta. JA Valstybės nepripažįsta. JA Valstybės nepripažįsta.

M. SILEIKIS

Prof. Adomo Varno portretas

A. TENISONAS

SU SAULE I VAKARUS

(Tęsinys)

O kaip su mano senoliu, ar ir jis žengė į vakarų pusę? Mano senolis iš tėvo pusės Mikel Tenison buvo gimęs 1823 m. Vilan-dės valsčiuje, Estijoje. 1857 m. pavasarį jis su žmona Ieva Lepik ir penkerių bei trejų metų sūnumis persikėlė iš Estijos į latvių gyvenamą sritį, į Vec-Salacės valsčių. Taigi, pasistūmėjo su saule, kur pas Vec-Salacės mieste gyvenusių vokiečių baro-ną von Stahlgolfssteina gavo nuo-mai už 20 km nuo miesto ir uos-to mišku apsaugusį žemės skly-pą 250 purviečių ploto, t. y. ly-giai 100 hektarų ūkiui steigti. Šimtas hektarų miško — tai jau geras kvartalas! Lisk, braukis į tą mišką! Kirsk, degink jį.

dos ir paskleisti paškviliai ne-duoda ramybės pabėgėliams nuo bolševikų teroro net tokioje lais-vy šalyje kaip JA Valstybės. Atrodo, kad Brazinskams tegali padėti viešas ir spontaniškas pro-testas, koks buvo pareiktas Si-mo Kudirkos atveju.

V. Prūsas

Rauk kelmus. Kovok su velniais! Statyk ten baronui trobesius. Daryk plėšinius, dirvas, kultū-rink pievas. Kurk baronui naują gyvenvietę — žemės ūkį. Mokė-jam jam nuomą pinigais ir atliko darbo prievoles: vasarą šienau-jant pievas, o žiemą prie miško kirtimo ir išvežimo. Per pirmuo-sius penkerius metus naujaku-rs buvo atleidžiamas nuo nuo-mos, bet po penkerių metų nuo-ma buvo nustatyta mokėti baro-nui po vieną rublį už purviečių. Tai gi 250 rublių metams! XIX šimt-mėčio viduryje tokia rublių su-ma naujakuriui buvo labai aukš-ta nuoma, nes visą plotą ne taip greit gali pajėgti išnaudoti.

Viskas, kas ūkyje pastatyta, paruošta, buvo barono nuosavy-bė, ir jis savo nuomininką, pa-gal Pabaltijo baronams charisti-nę valdžios po 1710 m. Estijos ir Vidžemės užkariavimo suteik-tas privilegijas, galėjo išmesti iš ūkio net vidurvasaryje.

Reikia pažymėti, kad 1710 m. Latvijoje siautė maras. Prieš marą Vidžemėje buvo 136-000 gyventojų, gi po maro beliko tik 52.000. Vidžemė liko retai apgy-venta.

Truputis davinių iš "Livoni-jos kronikos", kodėl tie vokie-čių baronai atsirado Livonijoje ir kaip jiems už "krikščionybę" vergavo estų ir latvių žemdir-biai.

Lvonijos kronikos autorius, Baltasaras Rucovas, buvo vokie-tis, gimęs Taline (Revelyje), kur jis nuo 1563 m. pastoriovo liuteronų šv. Dvasios bažnyčio-je. Kroniką jis rašė vokiečių kalba, aprašė įvykius Livonijoje nuo 1158 iki 1583 metų, kada Livonijos ordinas jau buvo žlu-gęs (1560). Savo knygą išspaus-dino 1584 m. Bartos kunigaikš-čio spaustuviėje. Mirė 1600 m., tačiau jo gimimo ir mirimo dato se yra netikslumų.

Livonijos ordino valdos, nu-rodė Kronika, plėtėsi nuo Klai-pėdos (Memel) iki Narvos šiau-rės rytuose — 120 mylių išilgai ir 40 mylių skersai. Visas plotas sudarė tris provincijas — estų, latvių ir kurlų, bet estų provin-cijos žemė buvo derlingiausia. Or-dino oficialioji kalba visur bu-vo vokiečių kalba.

Pastorius Rucovas Kronikos įvade rašo, kad Livonija savo pa-vadinimą gavo nuo lybių genties pavadinimo. Livonijoje yra, rašo Rucovas, laba daug dvarų ir kai-mų. Daugumas dvarininkų yra vokiečiai. Žemė derlinga, daug

miškų ir žvėrių, daug ežerų ir upių, turtinių žuvinų. Olan-dijos ir Libeko laivai išveža iš Livonijos uostų daug grūdų, linų ir kitokio turto. Taip pat iš-vežama daug gyvulių. Didelį rie-bų jautį galima nupirkti už tris taler-us, o penetą kiaulę už pu-santro talerio. Svarbiausieji uos-tai: Ryga ir Ravelis. Tad ir bė-džiai vokiečiai, kurie čia rasda-vo prieglobstį, prasigyvendavo ir tapdavo tos žemės ponais ir davalais. Kiekvienas vokiečis, ra-šo Rucovas, laikė didelę gėdą ir negarbę, jei jis šioje žemėje tu-rėjo keliauti pėsčias, nes kiek-vieną vokiečių vokiečiai dvarinin-kai vežiodavo iš vieno dvaro į kitą be atlyginimo. Taip pat ir gerai pavaišindavo. Kiekvienas vokiečis, koks jis bebūtų, pada-rytų įžeidimą, jei jis praėtų pro pono ar dvarininko dvarą ten ne užsukęs. Kiekvienas vokiečis dėl jo kalbos buvo mielas svečias ir nuosirdžiai vaišinamas.

Livonija "atrado" vokiečiai 1158 metais, karaliaus Fridriko Barbarosos valdymo metu. Tai buvo Bremeno pirkliai, kurie sa-vo laivais atplaukė pas lybius. Čia jie atvyko ne savo noru, ra-šo Rucovas, bet audra jūroje juos atbloškė pas pagonis į Dau-guvos žiotis. Čia jie, gerokai pa-sipėję su vietiniais gyventojais, užmezgė prekybą. Vokiečių pir-kliai išplaukdavo ir vėl sugrįž-davo su prekėmis. Po kurio lai-ko pradėjo statyti prekėms sude-ti sandėlius — tvirtoves Ikšlyje ir Dolėje ir taip, vietiniams gy-ventojams nieko blogo neįta-riant, atsirado vokiečių-krikščio-nių tvirtovės Livonijoje. Apie 1200 metus krikščionybę platino jau riterių ordinais. Kai latviai ir lybiai suprato, kad vokiečiai nor užkariauti jų žemes, jie atsi-sakė priimti iš jų krikščionybę Popiežius Inocentas III 1199 me-tais paskelbė kryžiaus karą, ir į Latviją atvyko kryžiuočiai. 1202 m. buvo įsteigta kalavi-jiečių ordinas ir... visą šalį pama-žėliais pradėjo valdyti magistrai, komturai ir fogtai. Po to Rygos arkivyskupas su savo keturiais vyskupais: Tartu, Samsalos, Kur-šo ir Revelio...

Savo Kronikos įžangoje Rucovas rašo — cituoja ištraukas: "Kai Dievas norėjo iš Livoni-jos pagonių sukurti išrinktą krikščionišką bendruomenę, tai jis parinko visus patikimus Bre-meno vyskopus, valdovus ir nar-sius didvyrius (skaityk: narsius karius — A. T.), kurie vedė Li-vonijos tautas prie krikščioniš-ko tikėjimo... Jų šviesūs darbai buvo nukreipti tik į pagoniškų tautų sielų išganyką. Kai pir-mieji d'evcb'ingieji ir ištiki-mi vyskupai kartu su vokiečių ordno magistras Livonijoje bu-vo atlikę sunkiausius darbe-įkūrę savo palikūnams tvirtas pilis, daug neprotingų pagonių buvo atvertę prie Dievo, tai ji-t'kėjosi, kad ir jų pasekėjai seks jų pavyzdžiu, kaip pridera vys-kupams bei valdovams, ir tės to-liau pagonių atvertimą į Dievo tikėjimą...

Bet čia pasirodė daug negero-vių. Kai kurie Rygos ir Tartu vyskupai bei kiti Livonijos vys-kupai ir ordino magistras užmir-šo geras pavyzdžius ir pradėjo nereikalingus tarpusavio karus. Buvo laikai, kada vyskupai kvie-tė į pagalbą prieš ordino magist-rus netikėlius lietuvius. Tie ka-rai buvo vedami tik dėl pasauli-nės garbės ir valdžios troški-mo... Prasidėjo varžybos, karai, Dievo garbė buvo užmiršta ir šėtonas sėjo piktžolės tikroje Dievo žodžio dirvoje. Tinginia-vimas, prabangus gyvenimas, iš-didumas ir kitos negerovės įsi-veisė tarp valdovų ir jų pavaldi-nių. Paprastai viršininkai, komtu-rai, fogtai mėgdavo pasipuosti aukso grandinėmis, brangiais drabužiais, viešai rodytis trimi-tuotojų lydimi, tarytum lygūs su nigaikščiams ar karaliams. To-kį pat puikybės gyvenimą vedė ir feodalai bei dvarininkai, ir tas apsunokino gyventojus, ku-rie kentė nuo visokių savavilia-vimų. Bažnyčios reikalai buvo

apleisti. Trūko mokyklų, trūko kunigų. Jei atsiradavo kuni-gas, jis buvo vokiečių ir nemo-kėjo vietinių gyventojų kalbos. Galima suprasti, kokia iš tokio nauda. Iš 1000 gyventojų teat-sirasdavo tik vienas, kuris mo-kėjo Teve Mūsų, nekabant jau apie katekizmą. Tad Galingiau-siasis Dievas ėmėsi tokias nedo-rybas perspėti, bet jie tik juo-tėsi iš ugnįngai raudonos kome-ros, kuri 1566 m. per gavėnią pasirodė danguje, baudė, atida-tes rusų ir totorių pajaukai. Bet visas pasaulis ir protingieji ži-no, kad senosios vyriausybės suirimas, pėmainos ir dvarinin-kų sunykimas, kaip pridera ži-sunaikinimas nėra rusų darbas, bet Visagallo bausmė, Kuris ru-sus parinko savo ginklu".

Tai tiek citatų iš Livonijos Kronikos. Matome, kad Pabalti-jos pagonių kraštas buvo tik vo-kiečių dvarų, pilų, tvirtovių steigimas ir gyventojų plėšimas, atėmimas iš jų žemes. Krikščio-nybės gi platinimas tik toks, kad iš "tikstančio gyventojų tik vie-nas temokėjo Teve Mūsų! Tai-gi didelį žemės plotą ir miškai Latvijoje. Estijoje ir Livonijo-je. Ordinui žlugus, pasiliko vo-kiečių baronų rankose, o vietos gyventojai liko jų nuomininkais. Šis vokiečių baronų viešpatavi-mas truko 7 šimtmečius, iki I-jo Pasaulinio karo pabaigos ir pa-liko savo pėdsakus ir latvių liau-dies dainose. Pavyzdžiui:

Kas tie tadi, kas dziedāja (Be saulutės vakare?) Visi jie visi baraberni. (Bargu kungu klausitai).

(Kas tie tokie, kurie dainavo) Be saulutės vakare? (Visi jie vargo žmonės (Žiaurių ponų klausytojai)).

(Bus daugiau)

BALZEKAS MOTOR'S
4030 Archer Ave., Tel. VI 7-1515
Seniausias automobilių pardavėjas Lietuvis

Volare Premier Coupe

Chrysler - Plymouth - Arrow mašinos ir Station Wagon's už \$3,570 ir daugiau. (Vartotos mašinos — urmo kainomis)

Geriausi mechanikai taisymo ir priežiūros departamente

"you buy 'em well fly 'em!"

DEFENSE BONDS STAMPS

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai at-lieka didelius darbus. Pirma, jie pa-deda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda su-kurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėne-sio dieną, neša nuosimčius nuo mė-nesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie ne-ša iki

73/4%

palūkanų, priklausomai nuo idėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

51/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608, Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977	
Subscription Rates:	
In Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year; other countries \$34.00 per year.	
20 cents per copy.	
Nus gruodžio pirmos d. Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose:	
metams \$33.00	
pusei metų \$18.00	
trims mėnesiams \$10.00	
vienam mėnesiui \$3.50	
Kitose JAV vietose:	
metams \$30.00	
pusei metų \$18.00	
trims mėnesiams \$10.00	
vienam mėnesiui \$3.50	
Užsienio:	
metams \$34.00	
pusei metų \$18.00	
trims mėnesiams \$10.00	
vienam mėnesiui \$3.50	
Užsienio:	
metams \$34.00	
pusei metų \$18.00	
trims mėnesiams \$10.00	
vienam mėnesiui \$3.50	
Užsienio:	
metams \$34.00	
pusei metų \$18.00	
trims mėnesiams \$10.00	
vienam mėnesiui \$3.50	

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadieniais — iki 12 val.

Komunistai nekreipia dėmesio į žmogų

Vakar minėjome, kad komunistas Pr. Pelėda tvirtino neteisybę, kai pasakojo apie nepaprastai plintančią komunistų galią ir kad ji yra tapusi pati įtakingiausia pasaulyje jėga. Suminėjomė kelis faktus, kurie parodė, kad komunistų jėga nėra didelė, kaip Pelėdos ir Jokubkos bando ją vaizduoti. Ne vieną kartą visa komunistinė sistema buvo palinkusi ir pasirušusi griūti, bet keli pasiryžėliai vėl ją parėmė ir leido toliau egzistuoti. Komunistas nėra toks įtakingas pačioje Rusijoje, jo galia dar mažesnė užsieniuose. Jau ne vieną kartą atrodė, kad komunistai paims visą Vakarų Europą, bet dėl menka dalyko jiems vis nepavyksta. Jie buvo tikri, kad įsistiprins Jugoslavijoje, bet mēnkas dalykėlis — komunistas Tito — kitaip nusprendė. Jie buvo tikri, kad valdys Graikiją, bet ir iš ten komunistai turėjo paskubomis kraustyti. Komunistai "valdė" Albaniją, bet Hocha ryžosi rusus išprašyti ir labai lengvai išprašė. Komunistai buvo tikri, kad jie demokratiniu būdu "valdys" Prancūziją ir Italiją, bet ir čia valstybinė galia kažkaip netyčia jiems išslysta iš rankų. Atsimeiname, ko jie nepripasakojo apie Portugaliją ir Ispaniją, bet ir čia komunistams nesiseka. Kada vieno ir antro krašto gyventojai turėjo progos pasirinkti, kuri partija jiems arčiausia prie širdies, tai žmonės pasirinko demokratinę partiją, bet ne komunistus. Tvirtinimas, kad komunistas yra įtakingiausia jėga pasaulyje, yra jų pačių išgalvotas ir nuolat kartojamas, bet šis tvirtinimas neturi pagrindo.

Tas pats Pelėda tame pačiame rašinyje skelbia kitas komunistines propagandas nesąmones. Jis pradžioje aiškina, kad žmonės tiki komunistu, todėl jis ir tampa toks galingas, o vėliau, kur komunistinė sistema įtvirtina, tai ji rūpinasi žmonėmis, todėl jo įtaka yra tokia didelė. Jis rašo:

"Čia, matyt, savo laimingą darbą padarė tikėjimas į žmones, daug dirbdami, augino. duoną ir krovė prabangą, tačiau pats vieno turėjo mažai, o antro visai neturėjo. Komunistams reikėjo, kad jis patikėtų, jog tikimas dievas, kuris jo vaizduotėje per amžių amžius tvarkė pasaulį, nieko nepadarė ir nepadarys, kad gyvenimas būtų sutvarkytas kitaip. Komunistams reikėjo įtikinti, kad ne kas ki-

tas, o jis, pats darbo žmogus, šitoki darbą atliktų. Kai jis įsitikino, ir kai šitai buvo padaryta, komunistas pasidarė nenugalimas, kadangi žmogus, tapęs savo gyvenimo šeimininku, pamatė, jog jo darbas yra viesagalys. Jis būdamas ne išimtis, o toks pat kaip ir kiti, su jais džiaugsmingai sakė "Viskas žmogui, jo gerovei." (Vilnius, 1977 m. gr. 23 d., 2 psl.).

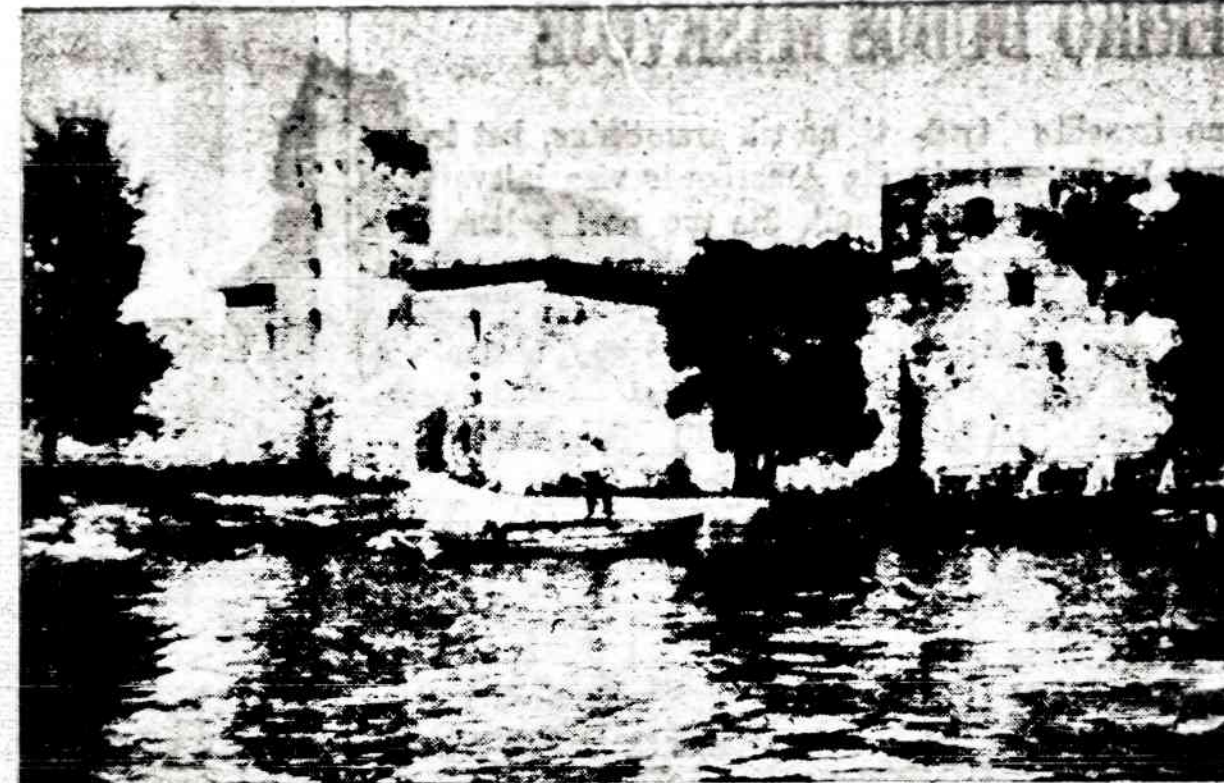
Iki šio meto komunistinių idėjų teoretikai, pradedant Marksu ir baigiant Brežnevą, tvirtino, kad komunistinė santvarka atveda susidariusios ekonominės ir politinės sąlygos. Kur tą sąlygų nėra, tai ir komunistinė santvarka negali būti. Dabar Pelėda tvirtina, kad ne "ekonominės sąlygos", bet tikėjimas atneša "komunistinę santvarką". Kai vissalintieji darbininkai patiki, kad nuo jų viskas priklauso, tai jie ir komunistinę sistemą įsiveda. Kai darbininkai patiki, kad jie viską gali, tai jie ir komunistinę sistemą įsiveda. Vėliau jie patys džiaugiasi ir tvirtina, kad viskas žmogui, jo gerovei."

Visa tai buvo labai gerai, kol buvo viena partija ir viešas centro komitetas, bet kai tame pačiame centro komitete susidarė dvi arba daugiau nuomonių apie komunistinę sistemą ir reikia teisėms spęsti, kas privalo būti padaryta žmogui, tai ir prasidėjo piaučynės. Jugoslavijos komunistai priėjo išvados, kad jie daugiau nusimano apie Jugoslavijos tikt, negu Rusijos komunistai. Kai jugoslavai ryžosi spęsti savo klausimus, tai rusams nepatiko. Keli jugoslavų komunistai dingo be žinios, o kiti buvo suimti ir atiduoti rusų teismui. Bet kai Jugoslavijos komunistai nudaigojo kelis rusus komunistus, tai Stalinas saviems turėjo įsakyti trauktis iš Jugoslavijos. Panašus protestas komunistinei sistemai įvesti buvo ir Rumunijoje. Dar astresnis konfliktas tarp komunistų kilo Kinijoje. Kinijos komunistas šiandien labiau nekencia Rusijos komunisto, nes jis kiniečiams padarė daug žalos, išveždamas iš Kinijos nepaprastai daug turto.

Kur pateko "tikėjimas žmonėmis", kai Rusijos centro komitetas nutarė išduoti visą Lenkijos komunistų partijos centro komitetą. Kodėl šį kartą lenkiškas komunisto tikėjimas nebuvo toks geras, kaip rusiškas? Komunistų tikėjimai turėjo susimaišyti, kai reikėjo spęsti, kurį iš lietuviškų komunistų vadų reikia šaudyti: Aleksą Angarietį ar Vincą Kapsuką. Aleksa iš principo atsisakė liudyti prieš Kapsuką, o Kapsukas nuėjo ir liudijo prieš Angarietį. Aleksa Maskvoje buvo sušaudytas, o Kapsukui buvo leista savo mirtimi miri.

Aleksa Angarietis netikėjo, kaip Pr. Pelėda, žmogui. Jam viską apspėsdavo "ekonominės sąlygos". Lūbiānkoje statomas prie sienos, jis, ko gero, galvojo, kad Rusijos komunistų "ekonominės sąlygos" dar nepribrendo, jeigu jie elgiasi žiauriau negu caras, kuris jo net nesirėngė šaudyti, bet keliems mėnesiams išsiuntė į Angaros upės pakraščius.

Jeigu viskas būtų daroma darbo žmogui ir jo gerovei, tai šiandien, po 60 komunistinės santvarkos metų, Rusijos darbininkai gyventų kaip tikri buržuai. Jiems ir durti nereikėtų. Bet šiandien Rusijoje gerai gyvena tik tie aukšti komunistų partijos pareigūnai, o visi kiti kenčia dar didesnę skurdą, negu caro laikais. Gražios Pr. Pelėdos pasakaitės tinka tik durneliams Kalėdų metu pasiskaityti, bet komunistinė tikrovė yra visai kitokia. Sovietų valdžia komunistinės santvarkos gyvenimui nepripažįsta net pagrindinių žmogaus teisių, uždraudžia naudotis laisvajame pasaulyje turimomis žiniomis ir neleidžia pamatyti tos 60 metų puoselėtos santvarkos.

Restauruoja Trakų pilis

DR. VYTAUTO P. DARGIO PRANEŠIMAS

J. A. V. (R) Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos pirmininko pranešimas suvažiavimui atstovams buvo toks:

Mieli aukštieji svečiai sesės ir broliai lietuviai bendruomenininkai!

Visi mes, be abejo, prisimename mūsų mielos, Reorganizuotos JAV Lietuvių Bendruomenės dalies (prieš du metus) pirmąjį suvažiavimą! Šaltas žiemos rytas, bet tarybos nariai ir seniūnijų atstovai skubiai rinkosi į Sheraton viešbutį ir, neįskaitant patosių išsireiškimų, tarybos narių ir atstovų veidose atsispindėjo viltis ir nepalaužiamas ryžtas! Tai buvo ir yra tas nuosirdus ir idealistinis ryžtas, kuris turėjo atlaikyti Lietuvių Bendruomenės nuosmukį tremtyje!

Ar atitaisėme? — paklauskite, mieli, sesės ir broliai lietuviai, Reorganizuotos JAV Lietuvių Bendruomenės nariai. Būkime pragmatiški ir objektyviai vertinkime dabartinę Reorg. Lietuvių Bendruomenės padėtį tremtyje: po 2 metų kadencijos, kaip įsų išrinktas JAV (R) Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos pirmininkas, turiu pripažinti, kad pasiekėme daug laimėjimų, bet dar ir daug liko, kas turi būti padaryta, kad visa Lietuvių Bendruomenė grįžtų į normalias vėžes ir dingtų visotinas nuosmukis — tiek politiniame, tiek kultūriniame ir švietimo darbe!

Prieš tolimesnį mano pranešimą — turiu pabrėžti, kad liedamas Lietuvių Fronto Bičiulių sąjūdį, nekritikuoju jų idealinių gairių, bet smerkiu ir kovojau prieš jų užpatorišką bandymą paglemžti ir savo kontrole mūsų politinės kovos veiksmus prieš tėvynės okupantą (ypatingai Altą). Antra Frontininkų politinė nedorybė (savizudiska mūsų tremties kovai dėl Lietuvos laisvės!) yra be atodairinis ir nediskriminuojantis bendradarbiavimas su tėvynės okupantu ir jo siūstais visokių rūsų (K. G. B.) agentais ir kitokio plauko ballaizniais quislingais!!! Frontininkų bendradarbiavimas su "Akiračiais" grupelė (kaip visiems žinoma, "Akiračiai" yra laisvai leidžiami plalinti okupuotoje Lietuvoje) — irgi dar vienas frontininkų barzdukinis ideologų "perlas"; kai tuo tarpu jie propaguoja tautinį solidarumą, kaip jų pagrindinę ideologinę gairę!!! Tai politinis parizėjiskumas trečiame laipsnyje!!! Šitie barzdukiniai frontininkai, taip vadinamu "partlorgu" vadai ir klaučiukai dar ir šiandien tebevadovauja nereorganizuotos JAV Lietuvių Bendruomenės daliai!!! Tad dar yra didelė Bendruomenės nuosmukio dalis prieš mūsų akis. Dar būs daug darbo mieli Reorganizuotos Bendruomenės dalies veikėjai, kol tikrai įgyvendinsime garbingojo prelato M. Krupavičiaus žodžius: "Palikite partinius biilius, eidami į bendruomeninį darbą!"

Atleiskite, kad sustojau ilgėliau prie frontininkų kriminalinės bendruomenės skaldančios akcijos ir jų partinių biilių ir dominavimo užmačių nešimą į bendruomeninį darbą! Bet tik tada, kai susipažinome su politiniu barzdukinio frontininkų sabotažu ir pagalių kaišiojimu į bendros tremties politinio darbo ratus, tik tada (kartoju) einantis tremties lietuvis galės suprasti prieš kokį politinį priešą atsisotjo idealistinė Reorganizuota JAV Lietuvių Bendruomenės dalis!

Grįžtu atgal prie savo tiesioginio pranešimo. Susidarius JAV Reorganizuotos Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba ir nustatius veikimo plano gaires, buvo aišku, kad negalėsime ribotis vien kultūriniais ir švietimo darbais. Pagrindinis rūpestis buvo — kaip išsilaikyti ir tiesiog egzistuoti prieš koordinuotą barzdukinį frontininkų paglemžtos JAV Lietuvių Bendruomenės dalies ataką!!! Per televiziją, radiją, jų kontro-

liuojamą periodinę spaudą ("Draugas", "Darbininkas", imperialistinis "Pasaulio Lietuvis", "Vienybė", laikraštapaikis "Akiračiai", nekalbant apie "Vilnį" ir kitus mažesnius leidinius!) frontininkų "plunksnagrauziai" bandė pavaizduoti mus didžiausiu tremties politiniu baubū, grasinančiu "talkiesiems fronto avinėliams". Bet koks Reorganizuotos Bendruomenės darbas buvo visomis priemonėmis sabotuojamas, nevengiant skusti amerikiečių įtaigoms mūsų veikėjus (ypatingai sabotojo Dr. Danilevičius), bet net, kreipiantis su sufabrikuotais kaltinimais į teismo įtaigą (ko niekad nebuvo lietuvių amerikiečių istorijoje) frontininkai užsiangažavo, kaip išdavikiškas bendro lietuviško darbo elementas! Visokie anonimiški "paskvilniai", daabstymės pūrvais sufabrikuotų gandy mūsų veikėjų ir net anoniminių laišku grąsiniui galimomis fizinio "įtikinimo" priemonėmis mūsų nepaveikė ir nepaveiks! Visiems mums krikščioniško tikėjimo veikėjams yra ypač skaudu, kad šitas blaivus, machiaveliškas frontininkų darbas buvo remiamas ir yra remiamas dabar visų trijų lietuviškų vienuolių Amerikoje! "Quo vadis, homine?" Pakalustų gerasis lietuviškas pakelės Rūpintojėlis frontinio pseudo-filosofo iš Clevelando! Nežiūrint visų klūčių, mūsų veikimas ejo į priekį! Po sudarymo Bicenralio lietuvių ūkų: goje komiteto, koncentravomės kaip galimai geriau atžymėti mūsų svėtingosios artrosios tėvynės 200 metų gimtadienį! Nesinori net prisiminti visi, mieli bendruomenininkai, žinote, kaip tas minėjimas buvo sabotuojamas ir bandomas sugriauti, grasinant "atsiskaitymo" priemonėmis su menininkais ir kitais tauriais lietuviams, kurie norėjo mums nuosirdžiai padėti!

(Bus daugiau)

BRŪNYS SAVUKYNAS

ANGIS, GYVATĖ, ŽALTYS

(Tęsinys)

Dar ne taip seniai Chersono gubernijoje buvo gyvas įsitikinimas, kad žmogus, valges virtos gyvatės mėsos, gali girdėti ir suprasti gyvūnų ir augalų kalbą. Žinoti jų gydomąsias savybes. Panašios legendos žinomos ir Gruzijoje, Moldavijoje namų papuošimuose, tvorų ornamentuose labai dažnai pasitaiko gyvatės atvaizdai. Gyvatės čia, be abejo, reiškia gerąsias jėgas, nesantįs šeimai gerovę ir sveikatą. Tokia gyvatė moldavų folklore vadinama "šarpele". Bet liaudies žodinėje kuryboje, nors ir gerokai rečiau, tačiau pasitaiko ir kita gyvatė — "balaur", kuri neša sausras, gaisrus, šalčius. Manoma, kad toks dvjopas gyvačių vaidmuo suprantamas atsižvelgiant į skirtingų istorinių kultūrinių klodų: blogąją gyvatę atnešė krikščionybė, o gera liko nuo senovinių religinių trakų-davų genčių pažūry (trakai gentiškai susiję su moldavų protėviais).

Manoma, kad būtent čia, senosios Trakijos žemėse ir atsirado Asklepijus, dievo gydytojo, tapusio vienu iš labiausiai mylimo dievų, kultas. Lazda su apsišviesia gyvate — nuolatinis Asklepijaus atributas. Asklepijaus draugystės su gyvate istorija mažiau žinoma. Kai jis dar nebuvo dievas, o vėrtėsi gydyti nuodmūnimoje žemėje, kartą jam teko keliauti į Krito salą. Jos valdovui Minui mirė sūnus, ir tėvas

panorė jį atgaivinti. Asklepijus ejo, pasiramsčiuodamas lazda. Staiga jis mato: aplink lazda apsišviesio gyvatė. Asklepijus išsigando ir užmušė ją. Tuoj pat pasirodė antra gyvatė, nežina vaistingąja žole, ir atgaivino pirmąją.

Jei Asklepijus nebūtų buvęs toks pastabus, jis taip ir nebūtų tapęs gydytoju dievu. Jis suprato: ši žolė padės prikelti iš numirusių ir valdovo sūnų. Štai dėlko dievo gydytojo Asklepijaus šventyklose apsigyveno išmintingosios gyvatės. Skeptas, kurį apsišviesio gyvatė, tapo ir Romos Asklepijaus — Eskułapo atributu...

Antroji medicinos emblemos dalis — taurė. Ja Asklepijus taip pat naudojosi. Žinoma bronzinė Asklepijaus statula, rasta Pompejuje ir saugoma Neapolio muziejuje, kurioje dievas gydytojas pavatzuotas su lazda, ją apsišviesia gyvate vienoje rankoje, su taurė — kitoje. Asklepijaus dukte Higija, sveikatos deivė, nuolat vaizduojama su taurė, kurią apsišviesia ir kurion palenkusi galvą gyvate. Romos Pantheon Higiją pakeitė deivė Saluta; ji irgi rankoje laikė taurę su gyvate.

Tačiau ką daro gyvatė, apsišviesia taurę! Čia yra keletas nuomonių.

Pagal vieną jų — gyvatė į taurę leidžia nuodus. Iš tiesų, gyvačių nuodų veikimu buvo domimasi nuo senų senovės.

Pagal kitą versiją, gyvatė — mirties dievaitė, o taurėje įdėta jai auka, pavyzdžiui, melikratonas medaus ir pieno mišinys. Gyvatė, priėmusi auką, gr-

VYTAUTAS KLOVAS

VIEŠNIA UŽKLUPO NEPASIRUOŠUS

Europos, nukariavimą ondatros pradėjo nuo čekoslovakijos (tuomet Austrovengrijos). Čia 1905 metais buvo atvežti keli žvėreliai ir paleisti netoli Prahos. Dabar ondatros paplito viename žemyne, tačiau Vakarų Europos kraštai tuo nesidžiaugia. Čia dėl siltesnio klimato suprastėjo jų kailiukai, bė to, ondatros kenkia geležinkelio, tvenkinių pylimams, gadina melioracijos ir žuvininkystės įrengimus, daro žalą daržams. Daugelyje Europos kraštų ondatros pašalintos už įstatymo ribų: už jų naikinimą mokamos premijos.

Tarybų Sąjungoje šiuos šiaurės Amerikos žvėrelius pradėta aklimatizuoti 1928 metais. Per trumpą laiką ondatros atsikūrė svarbiausių šalyje kailinių žvėrelių tarpe — jos įsikūrė daugumoje vandens tel-

žina gyvybę. Kitaip tariant, gyvatė, palikusi virš taurės — tai sutramdyta mirtis. Deja, tikroji šios alegorijos prasimė dingusi amžių glūdimoje.

1922 metais taurė su gyvate tapo tarybinės medicinos emblema, o šiuo laiku toks medicinos ženklas priimtas daugelyje pasaulio šalių.

PABAIGA

kinų — nuo Tolimųjų Pietų iki Pabaltijo, nuo šiaurinių rajonų iki Vidurinės Azijos. Dabar mūsų šalyje ondatrų arealas kur kas didesnis, negu natūralus šiaurės Amerikoje.

Vakarų Europos ondatrų aklimatizavimo patyrimas sukėlė mums šiek tiek nerimo, todėl Letuvoje operacija "Ondatra" pradedama palyginti heseniai. 1951 metais iš Archangelso srities atsivežėme 82 ondatras; 58 išleidoje Anykščių, 6 24 Trakų rajono ežeruose. 1956 metais atsigabėnomė dar 204 žvėrelius iš Kazakijos ir išleidoje Zarasų bei Lazdijų rajonuose. Taigi, iš viso keturiuose respublikos rajonuose įkurdinome 286 ondatras. 1961 metų rudenį atlikome pirmąją jų apskaitą — suskaičiuota apie 6.000 žvėrelių. Praėjusių metų rudenį jų suskaičiuota 39.000, daugiausia Kapsuke (17.000), Vilkaviskio (3.012), Šilalės (2.250), Lazdijų (2.220), Alytaus (1.944) rajonuose. Dabar kur kas lengviau išvardyti rajonus, kur ondatrų apskaitos metu nerasta: Akmenės, Biržų, Joniškio, Kelmės, Kupiškio, Moleto, Pakruojo, Panevėžio, Pasvalio, Radvilkiškio, Rokiškio, Skuodo, Šiaulų ir Utenos.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

Glemžos laiškas Naujierems

Iš Vokietijos Jonas Glemža atsiuntė Naujienoms tokį laišką: Didžiai Gerbiamieji,

Jūsų paramos dėka, "Labdara" šiais metais galėjo išvystyti didesnę veiklą, negu praėjusiais metais. Vien mokslieiviams pasikvėmė jau netolėsių tūkstančių metų, taigi beveik dvigubai daugiau, negu pernai.

Vokietijoje paremėme eilę mokslieivių, studentų ir aukštųjų mokyklų absolventų. Pirmoje vietoje stovi gausių šeimų moksleiviai ir asmenys, kurie neturi artimųjų.

Pastoviai remiame Suvalkų Trikampio — Punksko moksleiviją ir iš ten kilusius studentus.

Lenkijos vaistų Suvalkų dūkų rajonui duoda kultūrinę autonomiją su pradžios mokyklomis lietuvių kalba ir Punksko gimnazija ("licejumi") su vyraujančia lietuvių kalba. Seimai — Punkskas — tai mažųjų lietuvių ūkininkų kraštas su smėlėmis dirvomis ir ežerėliais. Tėvai mielai leisti vaikus į mokyklas siekti aukštojo ir užbaigti specialaus mokslo, bet dažnai to nepajėgia. "Labdara" stengiasi įvairiomis paramos formomis, pav. ir rūbų siuntiniais, padėti kurti inteligentijos sluoksnį iš šios ypatingose sąlygose gyvenančios lietuvių tautos dalies. Punksko lietuviai, iki dabar taip patvariai išlaikę lietuviškumą, tikrai šios paramos yra verti.

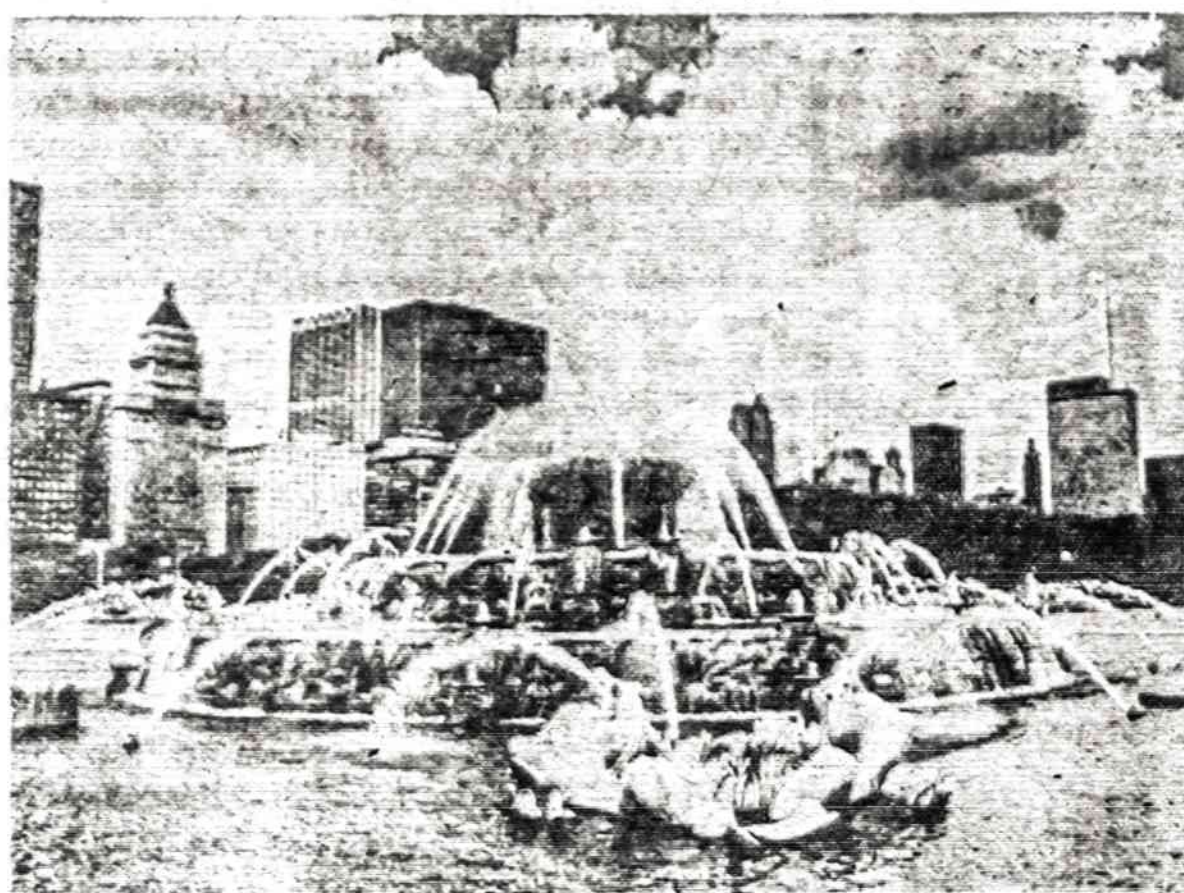
Dėkodami už Jūsų paramą, mes prašome likti ištikimais "Labdaros" darbu ir sekantiems metais. Mes laukiame iš Jūsų ne tik paramos, bet ir sugestijų, kuriose srityse mes dar galėtume sustensyvinti mūsų darbą.

"Labdaros" Valdyba širdingai sveikina narius ir rėmėjus su besiantinančiomis šv. Kalėdomis ir Naujais 1978 Metais.

Valdyba

Opus Brazinsky reikalas

Populiarus ir įtakingas politikos žurnalas "Conservative Digest" savo dabartiniame gruodžio mėn. numeryje išsidėjo Algirdo, Prano Brazinsky kartu su kongresmano R. K. Dornan fotografiją ir kartu išsamų per

Buckinghamo fontonas Chicagoje

visą žurnalo puslapį kongr. Robert K. Dornan (R. Calif) straipsni pavadintą U. S. Deporting Anti — Communists.

Rašoma, kad Brazinsky šeima yra tradiciniai kovotojai prieš komunizmą. Prano Brazinsky tėvas, o Algirdo senelis Stasys Brazinsky žuvo kovoje prieš komunistus, įsiveržėlius į jų tėvynę. Pranas aktyviai dalyvavo kovoje prieš kraštą užgrobusius sovietų okupacines jėgas. Vėliau Pranas buvo įkalintas įvairiose koncentracijos stovyklose.

Žodžių straipsnyje labai plačiai ir išsamiai aprašyta visa jų gyvenimo odisėja pasiekus jau Turkiją ir vėliau čia vakarų pusrutulyje. Galop straipsnio baigoje sakoma — ir spauti į jų teisiškąjį reikalą, nes mūsų Teisingumo Departamentas svarsto juos deportuoti...

Tikrumoje rusai komunistai neturi jokių pretenzijų į Brazinsky, nes Brazinsky nėra Sovietijos piliečiai. United States dar ir šandien pripažįsta Lietuvą nepriklausomą — de jure. Rusai komunistai, kolonistai su savo katiušomis ir visais čekistais pirmoje eilėje turi nešdinti iš dabar jų pavergtos Lietuvos. Brazinsky reikalą tegali rūpintis tik laisvos Nepriklausomos Lietuvos valdžia, bet tik ne kokie okupaciniai satrapai.

TRUMPAI

— Lietuvos Gen. konsulas Anicetas Simutis atidarys dail. Vlodo Ziliaus darbų parodą sausio 7 d. 7 val. vak. New Yorko lietuvių Kultūros židinyje. Jis bus atdara ir sekantią dieną. Parodą globoja LB Bushwicko apylinkė. Dail. K. Zoromskio kūrybos paroda Lafayette kolegijoje, Easton, Pa., publikai ir spaudai pageidaujant, bus atdara iki sausio pabaigos. Lanikymo valandos darbo dienomis 1-4, sekmadieniais 1-3 val. po pietų. Dail. Elenos Urbaitytės darbai buvo išstatyti Delphi universitete ir Phoenix galerijoje, New Yorke.

— Birutė Radzivanienė, Richmond Hill, N. Y., Lietuvos vyčių centro valdybos jaunimo reikalų koordinatorė, atkreipė dėmesį į TV Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą 1979 m. Vokietijoje, prašydama jam ruošti ir numatyti atstovus. Taip pat ji atkreipė Lietuvos vyčių jaunimo dėmesį į dr. Kriaučiūno paskelbtą konkursą.

— Prel. M. Juro įsteigtas Alkos muziejus, Putnam, Conn., pavašarį pradės patalų praplėtimo darbus. Statyba rūpinasi muziejaus globėjai, yra sudarytas komitetas, kuriat pirmininkauja dr. Alfonsas Stankaitis iš Hartfordo.

— Salomėja Šmaizienė, vienuomenės veikėja ir lietuvių radijo valandėlės vedėja, išrinkta Amerikos Lietuvių Tarybos Hot Springs skyriaus pirminkine, Antanas Kruklys — vicepirm., Vincas Rastenis — sekr., Tautvydas Jankus — izd. Kontrolės komisijon išrinkta Elenora Rastenenė ir Kazys Pumputis.

— Kazys Grauslys, Nasha, N. H., išrinktas Balso skyriaus pirmininku, mokyto Julė Grauslytė — vicepirm., Vytautas Širvydas — sekr., Juozas Kubilius — izdininku. Skyrių globoja ir yra garbės pirmininku kun. klebonas Juozas Bucevičius.

— Sandaros gruodžio numeris, nežūrint kalėdinių sveikinimų gausumo, yra įdomus išspausdintos medžiagos įvairumu, reikšminga informacija, originaliu sapninku ir iliustracijomis. Pasigėrėtinas angliškų skyrius su Pearl Jasie ir Rimo Rudžio aktualijomis.

— Jūratė Jasaitytė, Jonas Platakis ir Valdemaras Šadauskas supažindins Chicago visuomenę su K. Jurgėlos parašyta knyga "Lithuania: the outpost of freedom" kovo mėn. 27 d. 2 val. Šaulių namuose. Knyga išleido Lietuvos Šaulių Sąjunga Tremtyje. Į knygos pristatymo renginį visi kviečiami atsilankyti. Įvadinį žodį tars LSST centro baldybos pirm. Karolis Mikovaitis. Albina

Vladas Rasčiauskas

atnešęs į Naujienas pluoštą savo atsiminimų, paliko redaktoriui ir pasakė, kad jis skuba į aerodromą ir skrenda į Buenos Aires, Naujuosius Metus jis rengiasi praleisti tarp savo draugų La Platoje.

Už savaitės šis rengiasi išskristi į Čilę, o iš ten skris tiesiai į Velykų salą, kur nori praleisti bent savaitę, pasikalbėti su suakmenėjusiais žmonėmis, apžiūrėti ten likusias akmenų skaldyklas ir salos gyventojų kapinaites. Apie Velykų salą ir suakmenėjusius josuos žmones, žiūrėdus į Vakarų, parašys, kai grįš į Chicago. Grįždamas sustos Ecuadore, Peru kalnuose ir Panamoje, vėliau atsikvėps — Floridoje.

Palinkėjime Rasčiauskui laimingos kelionės ir sėkmingai grįžti į Chicago.

Biurokratijos klyskeliai

Žurnalas "Conserv. Digest" turi įsivedęs populiarių skyrių — Bureaucratic Blunders, kuriame trumpai suglaustai aprašoma mūsiškių valdžios įstaigų biurokratinių tuštų, kvailių, ne moksikumas ir visiškai bereikalingas mokesčių mokėtojų pinigais švaistymasis. Šiam skyriui tiktyr Chicago miesto klerko John C. Marcin įstaigos veikla. Spalio 22 d. jis išsiuntinėjo motoristams užpildytas aplikacijas 1978 m. miesto "stikeriams" įsilyti. Tą pačią dieną ir nusiun-

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAIS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANASKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

MORINIS BUNGALOW — 3 miegamai, 30' sklypas, naujas šildymas, tuoj galima užimti, prie 65-tos ir Artesian, nebrangus.

TIK SAVUJU TARPE!
4 VIENETU mūras ir garažas. Naujas šildymas. Našle atiduoda už \$38,800.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7876

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas
pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Ivairi apdrauda — INSURANCE
BUTU NUOMAVIMAS — parenkam nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago
Tel. 767-9600.

SAVININKAS PARUODA Archer ir Kedzie aplinkoj 4 butu namą, taip pat prie jo ir Archer esantį 50 pėdų sklypą už \$120,000. Teirautis angliškai arba lenkiškai. Tel. 247-1097.

RENTING IN GENERAL

NUMOS

ISNUOMOJAMAS kambarys Cicerone su nauja krosnim ir šaldytuvu. Plovimo ir džiovinimo mašinos name. Geras susisiekimas. Skambinti Paulai. Tel. 656-1777

AR JAU PASIHAARETE SAVO TESTAMENTAI?

Tuo reikalu Jums gali daug padėti teisininko Prano šulo paruošta, teisėjo Alphonse Wells peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga —

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Su legaliskomis formomis Knyga su formomis gaunama "Naujienų" administracijoje Knygos kaina \$3. Su legaliskomis formomis — \$3.50.

Užsakymus su Money orderiu siųsti: "Naujienos", 1739 S. Halsted St., Chicago 6, IL 60608.

★ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantių ir patikti įvairių tipų bendradarbiatojus visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iluzijų laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio padvigubinti Naujienų skaitytojų.

šiau reikalaujama suma. Deja, tas mano laisvas su piniginiu orderiu visai neatplėštas buvo lap kričio 2 d. grąžintas su paaiškinimu, kad miesto Taryba spalio 26 d. nutarė naują planą, kuriuo miesto "stikeriai" bus išduodami tik pusei metų — iki birželio 30 d. Sulig nauja instrukcija pasiunčia jau tik pusę nustatyto metinio mokesčio. Deja, dar yra laiko ir gal vėl reikalai pasikeisti. Šioje biurokratijos trumparegiškumo gaidynėje visokios niveliacijos yra paprastai kasdienybė. J. J-tis

PALIKIMAS — 5 kambarių 18 metų mūras ir garažas. Irenagas beismantas, centrinis oro šildymas ir saldimas bei kiti priedai. Tuoj galima užimti, gražioje gatvėje Marquette Parke. \$29,900.

10 BUTU tvarkingas mūro namas. Apie \$22,000 metinių pajamų. Naujas stogas gazu šildymas ir elektra. Galima mainyti į vieną arba dviejų butų namą Marquette Parke, o pinigų gaminant pirkėjui kaina — tai atradimas.

2 BUTU gelsvų plytų 18 metų modernus namas ir ekstra didelis mūro garažas, irenagas beveik kaip trečias butas gražiam, sausam beismante. Daug kitų priedų, greit galima užimti, vertas \$60,000.

GRAZUS SKLYPAS ir garažas Marquette Parke.
DIDELIS mūro bungalow ant platus sklypo, gazu šildomas. Gerai vietoj, Marquette Parke, \$25,750.

VALDIS REAL ESTATE

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 arba 737-8534

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

ELECTROS IRENGIMAI, PATAISYMAI
Turio Chicago miesto leidimą, Dirbu ir užmiečiuose greit, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4358 So. Washenaw Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-30 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$98 pusmėnu automobilio
Licibility apdraudimas pensininkams
Kreipitis
A. LAURAITIS
4445 So. ASHLAND AVE.
523-8775

A. TVERAS
LAIKRODZIAI ir BRANGENYBAS
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

M. EIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4239 S. Maplewood. Tel. 254-7458
Taip pat daromi vertimai, giminių
Išvaidimai, pildomi pilietybės
prašymai ir kitoki blankai

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-591

BEST THINGS IN LIFE
Jail Frank Zapols
1208 1/2 W. 75th St.
GA 4-5654
State Farm Life Insurance Company

Didžiausias kailių
pasirinkimas
pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje
NORMANA
BURŠTEINA
Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489
(buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sėskaitos apdraustos iki \$40,000
2657 W. 69 STREET
Chicago, IL 60629
Tel. 925-7400
8929 SO. HARLEM AVE.,
Bridgeview, Illinois 60455
Tel. 598-9400

AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE 254-4470

5 1/4 %

All accounts compounded daily — Passbook Savings. paid quarterly.

7 1/2 %

1 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000).

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemais išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapečinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapečinskis, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Beivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsia. Tai yra Amerikoje besikuriantio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETIS ĮSPODŽIAI KOMUNISTU PAVERTGOS LIETUVOS. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naujakuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokią kalbą girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

M. Žolienko, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių, 199 pusl., kaina \$2.

D. Kuralis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna Intuisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBES SANTVARKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina \$2.

Vincas Zemaška, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTĖJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami
NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

stilkant darbe valandomis arba užsakant patu ir pridodant čekį ar pinigų poraišį.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2608 West 59th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių produktų, MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcel Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

1501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
4233 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3278

V. VALANTINAS

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių pastangas daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiųstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abrose knyga aprašanti paskutinių 80 (1860-1960) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atlikus darbus. 664 psl. Kaina \$10. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvių, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 46 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentiniai katalikų, socialistų, laisvamanų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIJS

vardu ir pasiųsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608